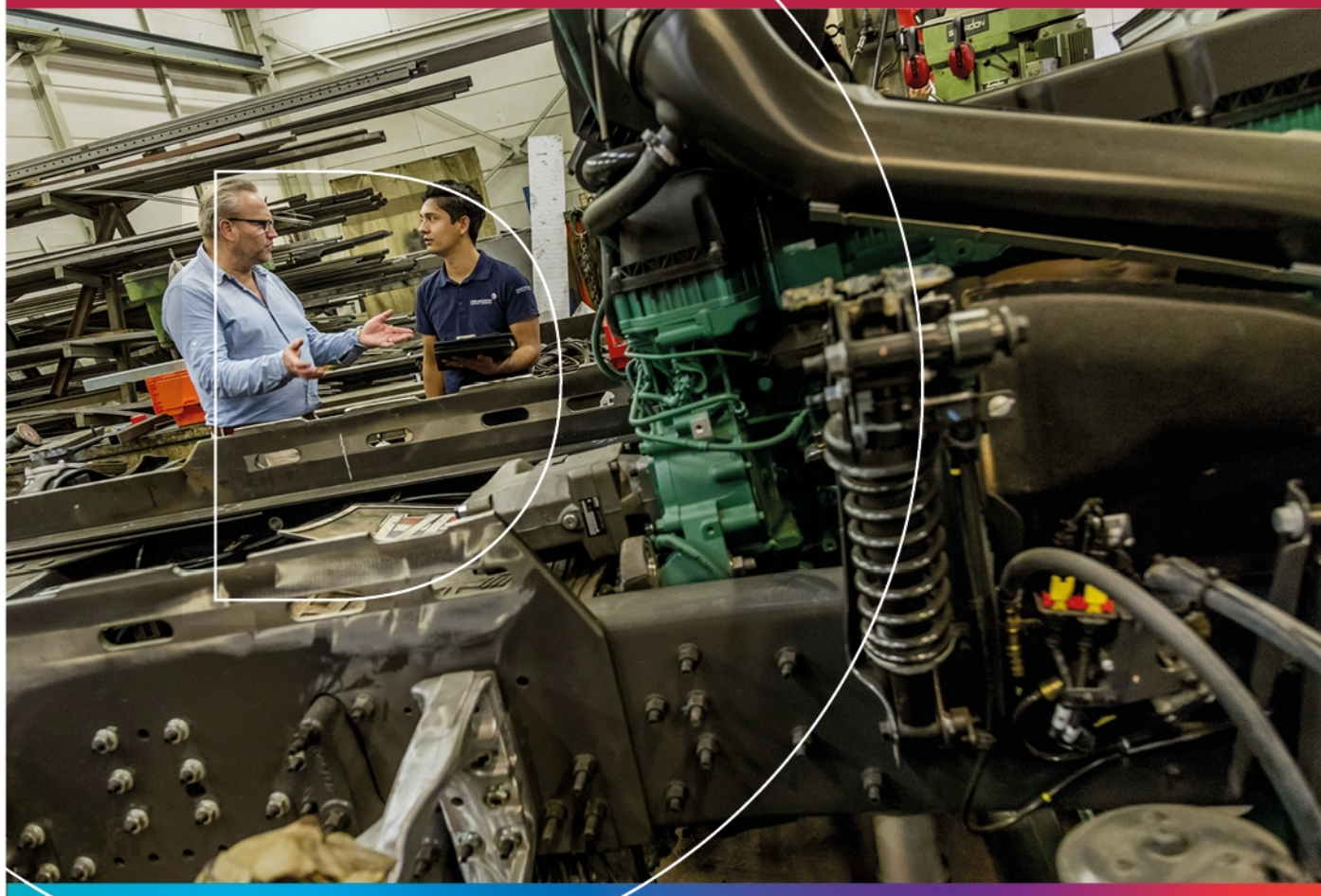

JAARVERSLAG 2023

VTH WERKZAAMHEDEN VOOR GEMEENTE ASTEN

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

JAARVERSLAG 2023

VTH WERKZAAMHEDEN VOOR GEMEENTE ASTEN

In opdracht van

Opgesteld door

Auteur

Projectnummer

Datum

Status

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Postbus 8035

5601 KA Eindhoven

Bertwin van Dinther

25 maart 2024

Definitief

Voorwoord

Iedere dag werken onze mensen met grote inzet en gedrevenheid aan de bescherming en verbetering van de fysieke leefomgeving in onze regio. Om zo ruim 780.000 mensen veilig en gezond te laten wonen, werken en recreëren. Dit doen ze door te adviseren, vergunningen te verlenen, toezicht te houden en te handhaven als het nodig is.

In deze jaarrapportage over 2023 kunt u lezen wat we afgelopen jaar hebben gedaan voor uw gemeente. U ziet bijvoorbeeld hoeveel controles we gedaan hebben, hoeveel meldingen de consignatiedienst heeft gehad of hoeveel meldingen voor Gesloten bodemenergiesystemen er zijn geweest. Om maar wat te noemen, want het betreft natuurlijk veel meer.

Naast deze jaarrapportage verantwoorden wij ons aan u als deelnemer via de jaarstukken, jaarlijkse werkprogramma's en de termijnrapportages. Samen vormen deze documenten de basis voor het geven van inzicht en verantwoording.

Het jaar 2023 was voor onze collega's ook het jaar van voorbereiding op de Omgevingswet. Dat ging soms met vallen en opstaan, maar door samen de schouders er onder te zetten, met alle partijen in de regio, stonden we er op 1 januari klaar voor!

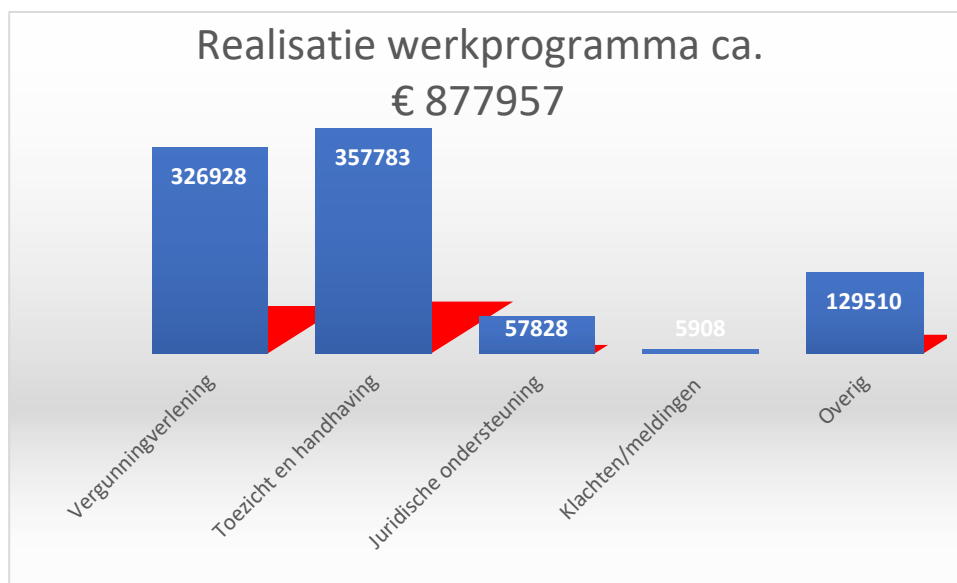
Met vriendelijke groet,

Ron Cremers,
Directielid / concernmanager VTH

Inleiding

Dit is de inhoudelijke rapportage van de Vergunningverlening-, Toezicht- en Handhavingstaken (VTH) die wij voor uw gemeente hebben uitgevoerd. Wij vinden het belangrijk om te laten zien hoe wij met ons werk in uw gemeente en de regio bijdragen aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

In de onderstaande afbeelding ziet u wat wij gedaan hebben voor het budget dat u beschikbaar hebt gesteld in 2023.

VTH-beleid en VTH-doelen

In ons VTH-beleid staat verwoord hoe wij invulling geven aan de VTH-taken. Dan gaat het om het Regionaal operationeel kader vergunningverlening (ROK VV), het Regionaal operationeel kader toezicht & handhaving (ROK TH), aanpak asbest (RUB) en aanpak bodem. In deze rapportage leest u per onderdeel wat we afgelopen jaar gedaan hebben. Het VTH-beleid en de VTH-doelen worden periodiek geëvalueerd met al onze deelnemers en als het nodig is aangepast.

Kwaliteitscriteria

De ODZOB wil haar fundament op orde hebben (operationele cyclus). Dit betekent onder andere goede kwaliteit leveren, het opvolgen van de adviezen ten aanzien van kwaliteit en robuustheid van omgevingsdiensten en het op peil houden van kennis en kunde. In de Meerjarensie 2023–2027, vastgesteld door het algemeen bestuur in 2023, staat dat we werken op basis van de Verordeningen kwaliteit VTH.

Wat is de huidige status bij de ODZOB?

In Q4 2020 voldeed de ODZOB in samenwerking met partners aan de kwaliteitscriteria 2.2. Met de Veiligheidsregio Zuidooost-Brabant en de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant werd aan de volgende kwaliteitscriteria voldaan: brandveiligheid, afvalwater en toezicht & handhaving bodem. Voor ketentoezicht werd samengewerkt met de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant en de Omgevingsdienst Brabant

Noord. De ODZOB voert geen werkzaamheden rondom stedenbouw en inrichting openbare ruimte uit. Voor de overige criteria voldeed de ODZOB op zichzelf. Er is daarbij op teamniveau gekeken naar het voldoen aan de kwaliteitscriteria.

Bij de toetsing op de robuustheidscriteria is aangegeven dat we geen actueel inzicht hadden of we voor de basis- en plustaken voldoen aan de kritische massa uit de kwaliteitscriteria 2.2. Daarom is in 2023 een traject in gang gezet waarin op professionele en onafhankelijke wijze getoetst wordt in hoeverre we voldoen aan de kritische massa van de (toekomstige) kwaliteitscriteria 2.3.

1 Resultaten vergunningverlening en meldingen

Industriële vergunningverlening

ZaakType	Aantal ingekomen	Aantal afgerond
Aanvraag beschikking regulier behandelen	1	1
Ambtelijk beschikken	1	1
Aanvraag beschikking uitgebreid behandelen	1	1
Meldingen activiteitenbesluit	42	44

Team	Resultaat	Aantal
Industrieel vergunningverlening	Afgebroken	1
Industrieel vergunningverlening	Geactualiseerd	1
Industrieel vergunningverlening	Verleend	1
Totaal		3

Als een bedrijf een activiteit wil uitvoeren, dan moeten ze daar een aanvraag voor doen. Het team Industriële vergunningverlening houdt zich bezig met het beoordelen en afhandelen van meldingen Activiteitenbesluit en aanvragen omgevingsvergunningen milieu en het stellen van maatwerkvoorschriften. Wij toetsen in de regio Zuidoost-Brabant bij de uitvoering aan de wettelijke kaders, EU-wetgeving en eventueel lokaal beleid. In die vergunningen is vastgelegd aan welke eisen een bedrijf moet voldoen om bijvoorbeeld de uitstoot van stoffen in de lucht te verminderen, geluidhinder te voorkomen of de externe veiligheid te waarborgen. In 2023 heeft de voorbereiding op de Omgevingswet een grote rol gespeeld. Ook hebben we nieuwe mensen op mogen leiden.

Agrarisch vergunningverlening

ZaakType	Aantal ingekomen	Aantal afgerond	Ingetrokken	Buiten behandeling
Meldingen	13	12		
Intrekken/actualisatie	1	6		
Aanvraag beschikking regulier behandelen	8		1	
Aanvraag beschikking uitgebreid behandelen	14	1		4
Advies aanvraag			1	

De agrarische sector is belangrijk voor de economie en werkgelegenheid. De impact op de kwaliteit van het milieu is echter groot. Daarom moet de agrarische sector zich houden aan strenge wet- en regelgeving op het gebied van natuur en milieu. In 2023 hebben ontwikkelingen rond de Wet natuurbescherming en enkele uitspraken van de Raad van State invloed gehad op het werk. Heel veel aanvragen konden niet opgepakt worden, waardoor er nu regiobreed (meer dan) 300 aanvragen liggen. Samen met de andere

Brabantse omgevingsdiensten hebben we in het begin van het jaar een handelingsperspectief opgesteld. Doel van dit handelingsperspectief was om zoveel mogelijk duidelijkheid te creëren voor aanvragers, deelnemers en vergunningverleners en om uniformiteit in afhandeling te borgen.

Asbest

ZaakType	Aantal ingekomen	Aantal afgerond
sloopmelding	56	54

Het verwijderen van asbest is aan strenge regels gebonden. Dit om te voorkomen dat er asbest in de fysieke leefomgeving terecht komt en zo schade oplevert. De ODZOB beoordeelt sloopmeldingen inclusief asbestinventarisatierapporten. We doen dit per 1 januari 2024 voor alle deelnemers.

Onlangs heeft het algemeen bestuur van de ODZOB het Regionaal Uitvoeringsbeleid Asbest vastgesteld. Hiermee hebben we een nieuwe werkwijze en vanaf september 2023 beoordelen we de meldingen risicogericht.

Wij hebben vastgesteld dat woningbouwverenigingen het meldingstraject niet altijd correct volgen. Er vindt soms voorsloop plaats waarbij onbedoeld en ondeskundig asbest wordt verwijderd. In 2024 gaan we hier, ook in het kader van ketentoezicht, projectmatig aandacht aan besteden.

Bodembescherming

ZaakType	Aantal ingekomen	Aantal afgerond
Melding Bbk	41	41
Melding Blbi (gesloten bodem energiesystemen)	8	10

Met behulp van de Wet bodembescherming (Wbb) kunnen we ons inzetten voor de bescherming en het herstel (sanering) van de bodem (grond en/of grondwater). Bodemsaneringen, grondverzet of grondwateronttrekkingen binnen een geval van ernstige bodemverontreiniging zijn vergunningsplichtig. De vergunningverlening in het kader van de Wbb voeren wij uit namens de gemeente Eindhoven en de provincie Noord-Brabant voor onze regio. Met de komst van de Omgevingswet verschuift het bevoegd gezag voor bodem naar gemeenten en hebben we te maken met het overgangsrecht Wbb waarvoor provincie bevoegd gezag blijft. In 2023 zijn we veel bezig geweest met de voorbereidingen hiervoor. Zo hebben we samen met gemeenten het Uitvoeringskader onder de Omgevingswet gemaakt dat is vastgesteld. We zijn bezig geweest om processen in te richten. Samen met de provincie, OMWB en ODBN hebben we afspraken gemaakt over het overgangsrecht Wbb en grondwaterverontreinigingen.

Gesloten bodemenergiesystemen (GBES)

Binnen de regio zijn veel GBES aangelegd. Hiervoor moeten meldingen gedaan worden in het kader van het Besluit lozen buiten inrichtingen (straks onder de Omgevingswet is het een melding milieubelastende activiteit en een basistaak). Ruim 30% van de meldingen was dit jaar onvolledig of onjuist. De meeste meldingen (en vergunningen voor grote systemen) zijn na aanpassing/aanvulling afgerond.

Op basis van het nu nog kleine aantal controles kan geconcludeerd worden dat in bijna 60% van de gecontroleerde gevallen de aanleg van de gesloten bodemenergiesystemen niet in orde is. Voor volgend jaar zal naar verwachting de controlefrequentie conform afspraken 1 op 10 zijn. De verwachting is dat door frequenter te controleren op korte termijn de kwaliteit omhoog gaat.

Er zijn binnen de regio ongeveer 5000 bodemenergiesystemen geregistreerd. In 2023 ging het binnen de gemeenten waarvoor we de meldingen doen om 704 systemen. Daarmee lijkt een gestage groei van het aantal systemen met ongeveer 900 per jaar aannemelijk.

Vergunningverlening bouwen; advisering omgevingskwaliteit en erfgoed

ZaakType	Aantal ingekomen	Aantal afgerond
Aanvraag beschikking regulier behandelen bouwen	81	81
Advies aanvraag vergunning bouwen	127	127

ZaakType	verleend	Ingetrokken/ buitenbehandeling
Aanvraag beschikking regulier behandelen bouwen	55	26
Advies aanvraag vergunning bouwen	67	60

Werken aan een gezonde, duurzame en veilige leefomgeving gaat ook om het waarborgen en beschermen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De welstandsnota zorgt samen met de Monumentenwet en de erfgoedverordeningen voor de kaders waaraan nieuwe initiatieven in de gemeente worden getoetst.

Het jaar 2023 was het laatste jaar waarin deze kaders in aparte nota's zijn geregeld en waarin de overgang naar de nieuwe adviescommissies zijn ingezet.

Juridische werkzaamheden vergunningverlening

Product	Aantal in behandeling 2023
Bezwaar	1

We behandelen bezwaar- beroep- en hoger beroepsprocedures bij zowel vergunningverlening als handhaving van milieu.

Het is belangrijk dat er een correcte en handhaafbare vergunning ligt die voldoende bescherming biedt aan de omgeving. In 2023 hebben uitspraken over stikstof en het opgestelde handelingsperspectief door de drie Brabantse omgevingsdiensten effect gehad op ons werk. De vergunningverlening Wet natuurbescherming is door de provincie volledig stilgelegd. Ook het toezicht Wet natuurbescherming is deels stil komen te liggen. Daarnaast waren er nog de naweën van de uitzending van Zembla en grotere dossiers, bijvoorbeeld rond de asfaltcentrale en een recreatiepark in de Peel.

2 Resultaten Toezicht

Industrieel toezicht

ZaakType	Aantal uitgevoerd
Controles	35
Hercontroles	10
Repressief vervolg	2

In 2023 zijn onderstaande projecten binnen van het Regionaal Operationeel Kader Toezicht en handhaving (ROK TH) uitgevoerd.

Projecten blok 2: projectmatige aanpak van thema's, omdat het bijvoorbeeld bestuurlijke prioriteit heeft of door de actualiteit.

Projecten blok 3: programmatisch toezicht aan de hand van risicoanalyses bij de branches. Branches met een hoog risico worden als eerste prioriteit gekozen; de aanpak gebeurt op basis van projectplannen.

INDUSTRIEEL 2023

BLOK 2

Duurzaamheid

- Energiebesparing hotels en congrescentra

Gezondheid

- F-gassen en ozonlaagafbrekende stoffen
- Legionella (vervolg)

Ketenaanpak

- Afval
- Asbest
- Bodem en bouwstoffen

Ondermijning

- Gebiedsgericht toezicht bedrijventerreinen

BLOK 3

Veiligheid

- Ammoniakoelinstallaties
- Cryogene stoffen in tanks
- Externe veiligheid gasleveranciers
- Onbekende propaantanks (vervolg)
- Risico-inventarisatie opslag li-ion accu's
- Verbeteren informatiepositie ongewone voorvallen

- Tankstations (vervolg)
- Vuurwerk
- Zelfcontrole garagebedrijven (vervolg)

Een paar projecten lichten we er uit:

Gebiedsgericht toezicht bedrijventerreinen

Als ODZOB willen we steeds meer grip krijgen op onbekende situaties. Daarvoor hebben we een slimme aanpak ontwikkeld: de gebiedsgerichte benadering. In een relatief kort tijdbestek kunnen we een vooraf bepaald geografisch gebied controleren op een aantal relevante milieu- en omgevingsaspecten. Ook nemen we het aspect ondermijning mee.

Zelfcontrole garagebedrijven

Om efficiënt en effectief te werken, willen we innovatiever omgaan met toezicht. Een voorbeeld hiervan is het project zelfcontrole autogarages. In plaats van lukraak alle adressen te controleren, hebben we alle bedrijven vooraf een checklist toegestuurd waarop ze een eigen controle konden uitvoeren. Hiermee bereikten we in korte tijd veel bedrijven en konden we onze informatiepositie verbeteren. Bedrijven die niet reageerden zijn alsnog fysiek gecontroleerd. Ook hebben we een steekproef gedaan bij de bedrijven die wel reageerden, om zo de betrouwbaarheid van de informatie te checken.

Risicokaart/ Register Externe Veiligheid (REV)

De ODZOB heeft de wettelijke verplichting van gemeenten op zich genomen om het REV (vanaf 1 januari 2024, voorheen de Risicokaart) te vullen. Door onder andere in de projecten propaantanks en vuurwerk extra controlepunten mee te nemen, halen we deze informatie op via de toezichthouders.

Aandachtsbedrijven

Naast projecten voeren we ook toezicht uit bij bedrijven die extra aandacht nodig hebben. Een aandachtsbedrijf is een bedrijf dat door het bestaande bekende risicoprofiel bezocht moet worden. Criteria hiervoor bijvoorbeeld zijn: het klachtenpatroon, bestuurlijke aandacht, een hoog risicoprofiel of een afgerond repressief traject (nazorg). Voor deze groep bedrijven maken we een toezichtsplan op maat waarin we de probleemstelling en aanpak beschrijven. Door een individuele aanpak per bedrijf te hanteren, hebben we alle bedrijven goed in beeld en bezoeken we ze allemaal regelmatig. De resultaten van deze controles bespreken we met de individuele gemeenten.

ZZS

In 2023 zijn we gestart met het in beeld brengen van de bedrijven in ons werkgebied die ZZS gebruiken of in bezit hebben.

Legionella

Bij open koeltorens geldt een wettelijk kader ten aanzien van aanwezigheid bacteriën. We willen een beeld van het naleefgedrag op onderhoud. Steeds belangrijker worden data bij het nagaan van het naleefgedrag. Omdat het vermoeden bestaat dat we niet alle koeltorens in beeld hebben, is eind 2023 een contract met een externe partij afgesloten om, op basis van een innovatieve methode (herkenning van natte koeltorens op basis van luchtfoto's) een meer betrouwbaar bestand van natte koeltorens op te bouwen.

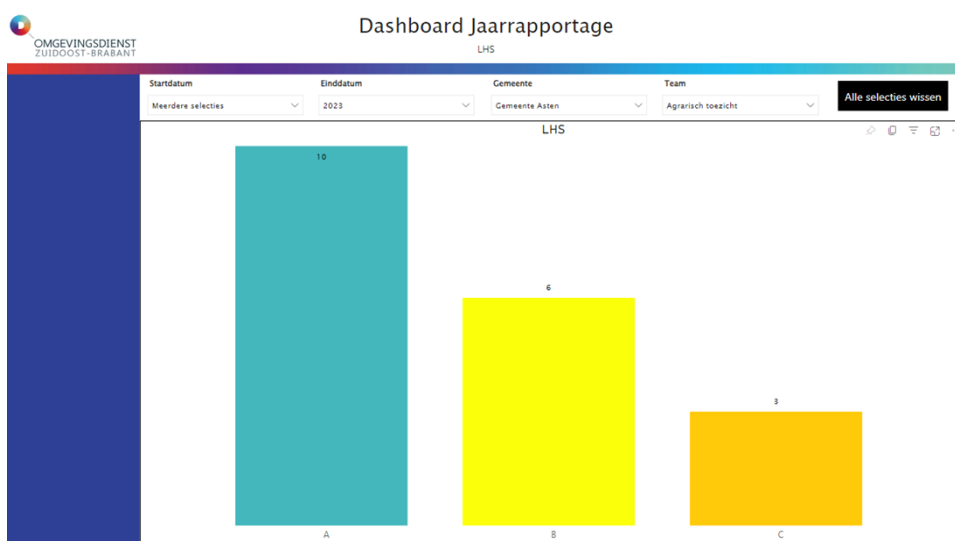
Energie

We willen een beeld hebben van de energieconsumptie van bedrijven. Daarom willen we zicht hebben op de jaarverbruiken per bedrijf en willen we weten waar besparingspotentieel aanwezig is. We zetten daarbij in op de grootverbruikers (>50.000 kwh en 25.000 m3 gas). In 2023 zijn we gestart met een groot aantal controles bij de grootverbruikers. Op basis van de uitkomsten van die controles is advies aan hen gegeven hoe het verbruik te verminderen.

Naast programmeerbaar projectmatig werk voert het team industrieel toezicht ook losse controles uit naar aanleiding van signalen, klachten en meldingen die bij de ODZOB binnenkomen.

Agrarisch toezicht

ZaakType	Aantal uitgevoerd	Aantal afgerond
Controle geen overtreding	5	5
Controle met tekortkoming(en) (minimaal 1 overtreding geconstateerd bij een controle)	13	13
Hercontroles	57	58
Akkoord na hercontrole	25	25
Repressief vervolg	2	4

resultaat overtreding toezicht

In 2023 hebben we veel openstaande (her)controles opgepakt. Daardoor was het mogelijk om medio 2023 aan de slag te gaan met een risicogerichte aanpak. Dit hield in dat we bedrijven met veel stikstofverbindingen (veelal ammoniak), uitstoot en/of de toepassing van emissiereducerende maatregelen óf toepassing van systemen met een grote faalkans, in een korte tijd op nieuw bezochten.

De werkwijze van prioriteren en toepassing van een bepaalde frequentie van toezicht zorgt ervoor dat bij slecht naleefgedrag sneller bestuurlijk kan worden opgetreden om overtredingen ongedaan te maken en nieuwe overtredingen te voorkomen. Ook wordt goed naleefgedrag beloond door de frequentie van het toezicht voor deze bedrijven te verlagen.

Afgelopen jaar was een jaar waar de stikstofproblematiek met regelmaat stof deed opwaaien. Maar ook het voldoen aan de Interim Omgevingsverordening heeft veel roering veroorzaakt binnen de agrarische sector. Dit alles had impact op de uitvoering, bijvoorbeeld over de houdbaarheid van de RAV t.o.v. de Wet natuurbescherming-vergunningssystematiek.

Asbest

ZaakType	Aantal uitgevoerd	Aantal afgerond
Controle	23	23
Controle met tekortkoming(en) (minimaal 1 overtreding geconstateerd bij een controle)	1	1

We voeren het toezicht bij asbestsaneringen budgetgestuurd en risicogericht uit. Omdat we inmiddels voor alle gemeenten asbestgerelateerde sloopmeldingen behandelen dit jaar, ontvangen we ook eerder signalen als ergens iets niet goed gaat. De toezichts-checklist is verder ontwikkeld en er is een betere afstemming op juridisch vlak en met de teams bodem en consignatiedienst. Extern is bijvoorbeeld de samenwerking met de Nederlandse Arbeidsinspectie heel goed gegaan. Meerdere zaken zijn opgepakt door de inspectie met de bijbehorende sancties.

Brabantbreed hebben we samen met de omgevingsdiensten ODBN en OMWB samengewerkt in het kader van het ketentoezicht. Dit wordt in 2024 vervolgd.

Pannenhoef, Heusden

Een zaak die ook in 2023 de nodige asbesttoezicht en juridische inzet heeft geleverd gaat over een locatie waar in 2020 al werd vastgesteld dat er illegaal asbest op voorraad werd gehouden. Ook was er een paardenstal aanwezig met een asbestdak op instorten. De eigenaar was niet bereid om het asbest op te laten ruimen. Dit resulteerde in een last onder dwangsom waarop door de eigenaar bij de rechtbank en Raad van State beroep werd ingesteld en vervolgens ook hoger beroep. De last is door rechtbank en Raad van State in stand gelaten. Het asbest wat op voorraad werd gehouden is inmiddels verwijderd. Het asbestdak is nog niet gesaneerd. De dwangsommen hiervoor zijn verbeurd en inmiddels is tot invordering daarvan overgegaan. Omdat het eerdere dwangsombesluit nu is uitgewerkt, maar asbest van het dak van de gedeeltelijk ingestorte schuur nog niet is verwijderd, wordt op dit moment een nieuw handhavingstraject voorbereid.

Bodembescherming

ZaakType	Aantal uitgevoerd
Controle op basis van melding Bbk	4
controles vrije veld / signalen bij een controle)	1
Repressief vervolg	

Met een goede uitvoering van het toezicht op de naleving van het Besluit bodemkwaliteit dragen we als ODZOB bij aan de bescherming van de kwaliteit van de bodem. Het Uitvoeringskader dat we hierbij gebruiken liep eind 2023 af. Een nieuw kader wordt opgesteld.

Op jaarbasis kregen we ongeveer 900 meldingen regiobreed; dat is te vergelijken met 2022. Een gedeelte van die meldingen hebben we administratief afgehandeld en een steeds groter gedeelte fysiek. Dat laatste houdt in dat we 'het veld' ingaan om te constateren wat er speelt. Tegelijkertijd zijn we het afgelopen jaar ook risicogerichter gaan werken.

Toezicht energie

SPUK THE	fysieke controle	administratieve controle	hercontrole	uitstelverzoeken onderzoek en/of rapportage
	8			9
Energie Vue	fysieke controle	administratieve controle	hercontrole	gevelcontrole
	3		11	6

Vanaf 2023 tot en met 2026 kunnen we in onze regio gebruik maken van SPUK-gelden van het Ministerie van Economische zaken en Klimaat om extra toezichtcapaciteit in te zetten op de informatie- en energiebesparingsplicht. Hierdoor kunnen we het energietoezicht verder professionaliseren en een impuls geven. We hebben bij ODZOB in 2023 toezichthouders ingezet met specialistische kennis op het gebied van energiebesparing bij bedrijven. Zij zijn in staat om bedrijven en instellingen mee te nemen in het energiezuiniger maken van hun organisatie.

In het afgelopen jaar zijn er veranderingen in de regelgeving geweest. Zo is per 1 juli 2023 de energiebesparingsplicht voor bedrijven aangepast. De groep bedrijven die moet voldoen, én ook een informatieverplichting heeft, is groter geworden. Zo vallen ook vergunningplichtige bedrijven nu onder de regeling. De lijst met Erkende Maatregelen (EML) is geactualiseerd en bedrijven moeten naast energiebesparende maatregelen, ook andere maatregelen nemen die CO₂ verminderen.

Energie label C verplichting voor kantoren

Vanaf 1 januari 2023 moesten kantoren groter dan 100 m² het energielabel C hebben. In 2022 hebben we daarvoor ingezet op bewustwording en stimulering; vanaf 1 januari 2023 zijn we gestart met toezicht

daarop. We hebben kantooreigenaren aangeschreven om binnen een gestelde termijn aan de labelplicht te voldoen dan wel een plan van uitvoering te overleggen. In 2024 loopt dit toezicht door.

	kantoren mogelijk labelplicht bepaald in overleg gemeente	Kantoren met groen label: Label C of beter	Kantoren met rood label: slechter dan label C	Kantoren zonder label	labelplicht niet van toepassing
Energie label C verplichting voor kantoren	8	4	2		4

Uitgelicht:

Toezicht energiebesparingsplicht Asten

Versterkte uitvoering energiebesparings- en informatieplicht (Vue)

De afgelopen drie en een half jaar maakte de ODZOB-regio gebruik van de ondersteuningsregeling van het Ministerie van Economische zaken en Klimaat voor extra toezichtcapaciteit op de informatie- en energiebesparingsplicht. Deze regeling gaf het bevoegd gezag de mogelijkheid om externe capaciteit in te huren voor het uitvoeren van toezicht op energiebesparing bij bedrijven en instellingen. De laatste periode van de Vue (Vue 3) liep van voorjaar 2022 tot november 2023.

Uitvoering en resultaat Vue 3 2023

Voor de gemeente Asten is een budget van € 18.398,05 (incl. btw) gereserveerd voor de uitvoering van de werkzaamheden in het kader van de Vue 3. In 2022 is al € 12.984,85 besteed. In 2023 is het resterende bedrag van € 5.413 besteed. Hiervoor zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- 3 fysieke energiecontroles;
- 6 fysieke hercontroles;
- 5 administratieve hercontroles;
- 6 gevelcontroles voor identificatie.

SPUK THE uitvoering energietoezicht

Vanuit het Rijk zijn voor de periode 2022 tot en met 2026 middelen beschikbaar gesteld voor de omgevingsdiensten om additionele capaciteit voor toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht te realiseren. Deze specifieke uitkering (SPUK THE) gaat rechtstreeks van het Rijk naar de omgevingsdiensten en is extra ten opzichte van de budgetten die gemeenten in de werkprogramma's opnemen voor deze taak.

Voor de invulling van de uitvoering van het energietoezicht onder deze regeling is een projectgroep samengesteld met 6 gemeentelijke collega's (vanuit 4 gemeenten).

Het energietoezicht is ondergebracht binnen het team "Duurzaamheid en Energie". In 2023 zijn 1,5 Fte gestart voor het toezicht. Dit is aangevuld met nog 1 Fte medio 2023.

Voor Asten zijn inmiddels 8 energiecontroles uitgevoerd onder de SPUK THE regeling.

Resultaat

Uit analyse blijkt dat het uitvoeren van een controle resulteert in een gemiddelde reductie van ongeveer 25 ton CO₂¹. Met het aantal controles dat is uitgevoerd in 2023 onder genoemde regelingen betekent dit een resultaat van ongeveer 275 ton CO₂ reductie.

Energielabel C verplichting voor kantoren

Vanaf 1 januari 2023 moeten kantoren groter dan 100 m² minimaal het energielabel C hebben. Anders mag het kantoorgebouw niet meer worden gebruikt als kantoor. Doel hiervan is dat kantoorpanden energiezuiniger worden en CO₂ uitstoot wordt gereduceerd. De ODZOB heeft in 2022 ingezet op bewustwording en stimulering van bedrijven om op tijd te voldoen aan deze regelgeving.

RVO heeft per 1 januari 2023 een actualisatie gemaakt in het bestand van kantoren die waarschijnlijk onder de verplichting vallen. Voor een deel van deze kantoren is (na contact) gebleken dat de labelplicht niet van toepassing is. Dit resulteert in de volgende stand van zaken per 1 januari 2023:

Stand van zaken	Totaal aantal kantoren (bron RVO jan 2023)	Waarschijnlijk labelplichtig	Voldoet aan labelplicht	Voldoet niet aan labelplicht
1 januari 2023	73	49	34	15

Vervolgens is in samenspraak met de gemeente een lijst gemaakt van de kantoorpanden die aangeschreven konden worden op de labelplicht. Uiteindelijk zijn voor 8 panden de eigenaren aangeschreven. Dit heeft het volgende resultaat opgeleverd:

Stand van zaken	Totaal aantal kantoren aangeschreven	Voldoen aan labelplicht	Labelplicht niet van toepassing
31 december 2023	8	4	4

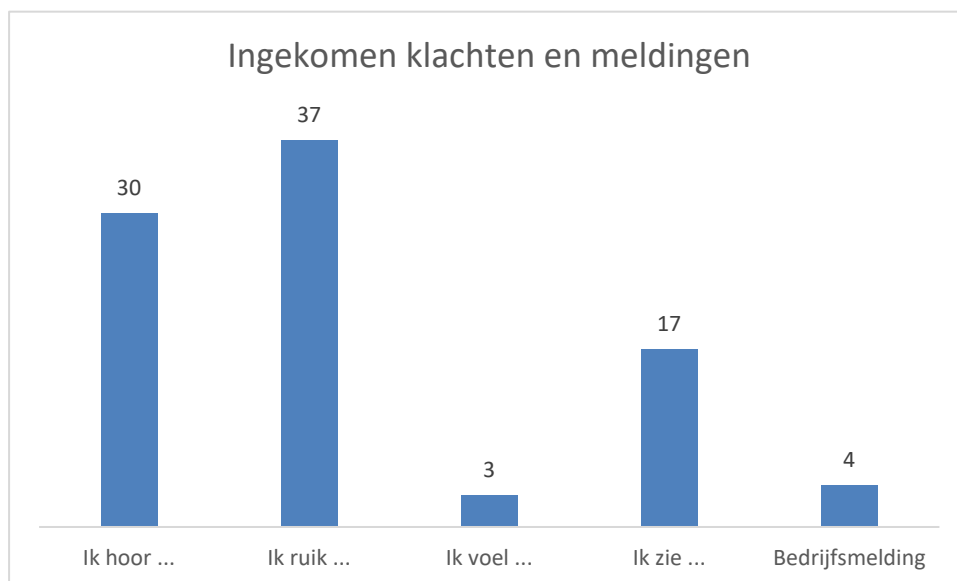
¹ Deze inschatting is gebaseerd op de resultaten van ca. 4.000 controles op de energiebesparingsplicht door Klimaatroute m.b.v. de klimaatroute app. Hieruit blijkt dat gemiddeld per controle ongeveer 25 ton CO₂ kan worden gereduceerd wanneer bedrijven de nog niet uitgevoerde verplichte maatregelen (excl. natuurlijk moment maatregelen) treffen.

– Consignatiedienst

Als inwoners milieugerelateerde overlast ervaren van bedrijven (denk aan bijvoorbeeld geur- en geluidklachten), kunnen zij een melding indienen bij de [MilieuKlachtenCentrale](#) (MKC). De meldingen in onze regio worden vervolgens doorgezet naar de geconsigneerden van de ODZOB. Calamiteiten, rampen en situaties waarbij overlast door bedrijven wordt ervaren, houden zich niet aan kantooruren. De consignatiedienst staat voor onze deelnemers 24/7 klaar om snel ter plekke te zijn als er zich in Zuidoost-Brabant een incident voordoet met mogelijke gevolgen voor de omgeving. Bijvoorbeeld een brand of een lekkage waarbij gevaarlijke stoffen vrijkomen of een dumping van drugsafval. Zij zijn er dan namens het bevoegd gezag om indien nodig handhavend op te treden of ze dragen het intern aan een collega over met de juiste specialisatie om verder op te pakken.

In de 10 jaar dat de consignatiedienst nu werkzaam is, is het aantal meldingen per jaar van 1000 naar ongeveer 8000 gestegen.

In 2023 was het nog een uitdaging om, gezien de vele personeelsswisselingen, het team op sterkte te houden.

3 Resultaten handhaving

We zetten bij ODZOB handhavingsinstrumenten in bij overtredingen ter bescherming van het milieu, maar gaan ook het gesprek aan met ondernemer en omwonenden als dat nodig is. Tijdens een controle kan een toezichthouder één of meerdere overtredingen constateren. We toetsen de overtreding vervolgens aan de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) om te bepalen welke sanctie of maatregel we gaan inzetten. We doen dit zorgvuldig en gewogen. In 2024 gaan we dit nog verder professionaliseren.

Bestuursrecht

Vanuit onze rol bij handhaving draagt de ODZOB zorg voor de naleving van wet- en regelgeving. Door het opstellen van handhavingsbeschikkingen kunnen we overtreders bewegen om negatieve effecten op de leefomgeving te voorkomen en te beperken. Ook kunnen we vanuit onze handhavende rol burgers beschermen tegen negatieve effecten op de fysieke leefomgeving.

Eind 2023 zijn we gestart met het opnemen van dubbele grondslagen in handhavingsbrieven- en besluiten. Dit om te voorkomen dat er na 1 januari 2024 zaken over gedaan moeten worden. Samen met de toezichthouders hebben we hieraan gewerkt zodat de overgang soepeler verloopt.

Product	Aantal in behandeling 2023
Opstellen voornemen bestuursrechtelijk handhaven Wabo	7
Opstellen voornemen bestuursrechtelijk handhaven energie	1
Opstellen besluit last onder dwangsom	1
Opstellen besluit last onder bestuursdwang	1
Invorderingsbesluit	3
Bezwaar	3
Beroep	1
Hoger beroep	1

Vakantiepark, Ommel

Door problemen met de lozing van grove afvalstoffen op het gemeentelijk riool door het vakantiepark werd de werking van het gemeentelijk riool belemmerd. Om deze lozing te beëindigen, is in februari 2023 een last onder bestuursdwang opgelegd. Het park heeft hierop een voorziening gerealiseerd waarmee grove afvalstoffen werden afgevangen uit het afvalwater. Hierdoor, en door het voldoende reinigen van de voorziening, is daarna niet meer geconstateerd dat de werking van het riool werd belemmerd. Het park heeft nog bezwaar gemaakt tegen het bestuursdwangbesluit, maar dit bezwaar is afgewezen en het park is niet in beroep gegaan.

Daarnaast waren er in 2023 andere overtredingen van dit park in behandeling, bijvoorbeeld met betrekking tot keuring van stookinstallaties en het treffen van energiebesparende maatregelen. Omdat de gemeente de vergunningen van het park in het kader van Bibob eind 2023 heeft ingetrokken, zijn deze trajecten vooralsnog niet voortgezet.

Strafrecht

Milieuovertredingen worden in de regel bestuursrechtelijk aangepakt maar kunnen, afhankelijk van de aard en omvang, ook strafrechtelijk worden vervolgd. Zaken met gevolgen van (groot) belang en waarbij door de overtreder bewust een risico is genomen, worden doorgezet naar het strafrecht. Het Functioneel Parket (specialistisch opererend onderdeel van het Openbaar Ministerie) is verantwoordelijk voor de opsporing en vervolging in strafzaken die betrekking hebben op milieucriminaliteit. In 2023 zien we geen toename van het aantal zaken.

Product	aantal
Strafrecht ROK agrarisch	1